

Phát triển kinh tế TP. Hồ Chí Minh: Cơ hội và thách thức

NGUYỄN LAN HƯƠNG*

Tóm tắt

Trong các tỉnh thành của Việt Nam, TP. Hồ Chí Minh luôn được đánh giá là đầu tàu trong tăng trưởng kinh tế. Tuy nhiên, 3 năm gần đây, sức tăng trưởng kinh tế của Thành phố đang dần chậm lại và có xu hướng thấp hơn mức tăng trưởng chung. Bài viết sẽ phân tích hiện trạng phát triển kinh tế TP. Hồ Chí Minh để xác định những vấn đề trong quá trình phát triển. Qua đó, nhận diện những cơ hội và thách thức để có những khuyến nghị thích hợp, hỗ trợ cho kinh tế Thành phố phát triển bền vững.

Từ khóa: phát triển kinh tế, TP. Hồ Chí Minh, tăng trưởng

Summary

Among the provinces of Vietnam, Ho Chi Minh City has always been seen as the locomotive in economic growth. However, during the last 3 years, the city's economic growth has been gradually slowing down and tended to be lower than the overall economic growth rate. The article analyzes the current situation of economic development in the city to identify problems in the development process. Thereby, identifying the opportunities and challenges to make appropriate recommendations for supporting the city's sustainable economic development.

Keywords: economic development, Ho Chi Minh city, growth

GIỚI THIỆU

TP. Hồ Chí Minh đóng vai trò đặc biệt quan trọng trong sự phát triển kinh tế của Việt Nam. Tuy nhiên, thực tế đang cho thấy, vai trò đầu tàu của Thành phố đang có xu hướng suy giảm. Trước năm 2010, tăng trưởng kinh tế Thành phố bằng 1,6 lần cả nước; năm 2019, chỉ còn cao hơn 1,1 lần; năm 2020, trong khi kinh tế cả nước tăng trưởng 2,91%, Thành phố lại chỉ tăng trưởng 1,39%. Qua năm 2021, ảnh hưởng mạnh bởi sự bùng phát biến chủng Delta, kinh tế cả nước tăng trưởng 2,56%, thì kinh tế Thành phố sụt giảm ở mức lịch sử, -5,36%.

Trước yêu cầu cấp bách là đưa kinh tế Thành phố trở lại vai trò tiên phong, tạo động lực tăng trưởng chung cho các tỉnh thành, việc đánh giá tình hình phát triển của Thành phố những năm gần đây, đặc biệt là năm 2022, để nhận diện những khó khăn và thách thức trong quá trình phát triển, từ đó có những khuyến nghị giúp TP. Hồ Chí Minh phát triển hiệu quả và bền vững là rất cần thiết.

HIỆN TRẠNG PHÁT TRIỂN KINH TẾ TP. HỒ CHÍ MINH

Theo Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ Thành phố khóa X tại Đại hội đại biểu Đảng bộ TP. Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020-2025, kinh

tế Thành phố tăng trưởng khá, tiếp tục giữ vững vị trí là đầu tàu kinh tế của cả nước. Cụ thể, tổng sản phẩm trên địa bàn (GRDP) giai đoạn 2016-2019 tăng bình quân 7,72%, ước giai đoạn 2016-2020 tăng bình quân 6,41%, tỷ trọng kinh tế Thành phố đóng góp trên 22,2% kinh tế cả nước. Các ngành dịch vụ trong giai đoạn 2016-2019 đạt tăng trưởng bình quân 7,84%, ước giai đoạn 2016-2020 đạt 6,59%/năm; giá trị gia tăng dịch vụ chiếm tỷ trọng bình quân 33% toàn ngành, đứng đầu cả nước. Chỉ số thương mại điện tử dẫn đầu cả nước qua các năm. Tỷ trọng doanh số mua bán trực tuyến trên tổng mức bán lẻ hàng hóa ước đạt 8,14%. Kinh tế Thành phố có độ mở thương mại lớn, kim ngạch xuất nhập khẩu chiếm 145% GRDP thành phố. Kim ngạch xuất khẩu hàng hóa giai đoạn 2016-2019 tăng bình quân 10%, giai đoạn 2016-2020 ước 8,94%/năm. Quy mô xuất khẩu chiếm 15% cả nước. Tỷ lệ nội địa hóa của 4 ngành công nghiệp trọng yếu và 2 ngành công nghiệp truyền thống tăng qua các năm, đạt chỉ tiêu Thành vào năm 2020. Khu công nghệ cao Thành

* TS., Viện Khoa học xã hội vùng Nam Bộ
Ngày nhận bài: 21/4/2023; Ngày phản biện: 15/5/2023; Ngày duyệt đăng: 05/6/2023

phố đã phát triển mạnh mẽ, tổng giá trị xuất khẩu 4 năm đạt 46,36 tỷ USD, ước năm 2020 là 17,24 tỷ USD.

Do ảnh hưởng tiêu cực của đại dịch Covid-19, tốc độ tăng trưởng kinh tế năm 2020 chưa đạt kế hoạch đề ra. Bên cạnh đó, một số mặt hạn chế khác được chỉ ra, như: Chưa chú trọng đúng mức việc phát triển hạ tầng công nghiệp, hạ tầng dịch vụ và hạ tầng giao thông nên chưa tạo được sự dẫn dắt phát triển các ngành kinh tế và tạo đột phá về thu hút đầu tư; Sự tụt hậu về hạ tầng là điểm nghẽn lớn nhất đối với phát triển kinh tế; Việc cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước chậm, không đạt yêu cầu; GRDP/người của Thành phố năm 2020 ước đạt 6.328 USD, không đạt kế hoạch đề ra.

Năm 2021, do ảnh hưởng nghiêm trọng của dịch Covid-19, tốc độ tăng trưởng GRDP của TP. Hồ Chí Minh lần đầu tiên trong lịch sử giảm sâu hơn tốc độ tăng trưởng của cả nước (kinh tế cả nước tăng trưởng 2,56%, thì kinh tế Thành phố sút giảm ở mức lịch sử, -5,36%). Tất cả các thành phần của GRDP đều giảm. Theo đó, khu vực nông - lâm - thủy sản giảm 13,68%; khu vực công nghiệp và xây dựng giảm 12,96%; khu vực thương mại dịch vụ giảm 5,5%; thuế sản phẩm giảm 0,43%. Đặc biệt, ngành dịch vụ lưu trú, ăn uống giảm rất mạnh (-54,93%) và ngành kinh doanh bất động sản giảm 17,32% so với cùng kỳ. Ở lĩnh vực dịch vụ, 9 ngành dịch vụ chủ yếu của Thành phố chiếm 58,6% trong GRDP, chiếm 92,5% trong khu vực dịch vụ.

Năm 2022, với sự chỉ đạo quyết liệt của Chính phủ, sự chung tay của Chính quyền, doanh nghiệp và người dân trong đẩy lùi dịch bệnh, khôi phục hoạt động sản xuất, kinh doanh, kinh tế Thành phố đã có nhiều khởi sắc so với năm 2021. Cụ thể, theo số liệu từ Cục Thống kê TP. Hồ Chí Minh, GRDP của Thành phố năm 2022 đã tăng 9,03% so với năm 2021. Đây là mức tăng trưởng cao nhất trong 10 năm qua và cao hơn mức tăng trưởng GDP 8,02% của cả nước. Tuy nhiên, nếu so sánh năm 2021, cả nước có mức tăng trưởng GDP là 2,56%, trong khi Thành phố có mức tăng trưởng GRDP là -5,36% do nhiều doanh nghiệp phải ngưng hoạt động trong thời gian dài để chống dịch Covid-19, thì mức tăng trưởng GRDP 9,03% này chỉ là kết quả của việc quay trở lại hoạt động của các doanh nghiệp, chứ chưa thể hiện được kinh tế Thành

phố đã có sự tăng trưởng mạnh so với giai đoạn trước Covid-19.

Đối với dịch vụ, trải qua 2 năm đầy khó khăn với sự bùng phát của dịch bệnh và các biện pháp giãn cách xã hội, năm 2022, dịch vụ đã có sự tăng trưởng ấn tượng khi tổng doanh thu toàn ngành dịch vụ tăng 30,5% so với cùng kỳ năm 2021, với hoạt động lưu hành tăng 190,8%, hoạt động lưu trú, ăn uống tăng 127,5%, thương nghiệp và dịch vụ khác lần lượt tăng trên 20,5% và 34,9%. Tuy nhiên, tổng doanh thu hóa bán lẻ và dịch vụ năm 2022 là 1.089.446 tỷ đồng, trong khi năm 2020 là 1.224.705 tỷ đồng (năm 2020 đã giảm 1,3% so với năm 2019), thì dịch vụ của TP. Hồ Chí Minh vẫn chưa phục hồi bằng giai đoạn bắt đầu của dịch và trước dịch.

Tìm hiểu các ngành dịch vụ cụ thể có thể thấy: (1) Đối với dịch vụ lưu hành, tuy năm 2022 đã đạt doanh thu 6.701 tỷ đồng, tăng 190,8% so với năm 2021, nhưng lại thấp hơn mức 7.401 tỷ đồng của năm 2020, trong khi năm 2020, ngành này tăng trưởng -76,7% so với năm 2019. Qua đó cho thấy, dịch bệnh Covid-19 đã để lại nhiều di chứng nghiêm trọng cho ngành lưu hành, hết năm 2022, ngành mới chỉ manh nha phục hồi; (2) Đối với hoạt động thương nghiệp, so với năm 2021, tuy có tăng trưởng 20,5%, đạt 625.520 tỷ đồng, nhưng vẫn thấp xa so với giá trị thương nghiệp đạt được trong năm 2020 là 759.714 tỷ đồng. Điều đó cho thấy, sức mua tại TP. Hồ Chí Minh hiện còn rất yếu và chưa bằng giai đoạn trước dịch.

Đối với công nghiệp, mức đóng góp GRDP từ công nghiệp Thành phố năm 2022 so với năm 2021 tăng 12,92%. Tuy nhiên, đối chiếu với số liệu năm 2020, thì mức đóng góp vào GRDP của công nghiệp năm 2022 giảm 2,03%. Như vậy, công nghiệp Thành phố năm 2022 tuy đã phục hồi, nhưng vẫn chưa bằng thời điểm trước dịch. Theo Nguyễn Lan Hương (2022), so sánh chỉ số sản xuất công nghiệp của Thành phố và cả nước trong giai đoạn 2017-2021 cho thấy, trong những năm gần đây, sức cạnh tranh của công nghiệp TP. Hồ Chí Minh đang thấp hơn sức cạnh tranh chung.

Điều đáng quan tâm là ngành sản xuất điện tử, ngành luôn có tỷ trọng đóng góp ngân sách và giá trị xuất khẩu cao nhất trong những năm gần đây (chiếm trên 40% kim ngạch xuất khẩu), vốn có thời gian dài tăng trưởng cao, trên 14%, thì sau đợt giảm sâu đến 17,75% (năm 2021) do ảnh hưởng dịch bệnh, thì nay vẫn tiếp tục giảm -2%. Như vậy, có thể nói: ngành sản xuất thiết bị điện tử đã và vẫn đang tổn thương nghiêm trọng, chưa thể phục hồi như giai đoạn trước dịch.

Một số ngành, tuy năm 2022 có sức tăng trưởng cao, nhưng xét cả giai đoạn năm 2019 đến nay có chỉ số tăng giảm thất thường lại thâm dụng lao động, như: ngành may, ngành sản xuất sản phẩm từ cao su - plastic, ngành khoáng phi kim loại, ngành da cũng rất cần đánh giá lại lợi thế cạnh tranh để có sự ưu tiên nguồn lực, tập trung phát triển những ngành Thành phố có nhiều lợi thế và cũng giảm bớt áp lực quá tải về cơ sở hạ tầng do thu hút lao động nhập cư.

Trong thu hút đầu tư nước ngoài, năm 2022, tổng vốn đầu tư nước ngoài vào thành phố là 3.940,4 tỷ

USD, tăng 5,4% so với năm 2021, chiếm 14,2% tổng vốn đăng ký đầu tư và dẫn đầu cả nước (Cục Đầu tư nước ngoài, 2022); tuy nhiên, so với cùng kỳ năm 2020 thì giảm 9,5% (cùng kỳ năm 2020 là 4.356 tỷ USD). Như vậy, mặc dù đã có sự hồi phục, nhưng hiện thu hút đầu tư nước ngoài tại Thành phố vẫn thấp hơn thời điểm trước dịch. Điều này có thể do những hạn chế trong công tác phòng chống dịch năm 2021 đã bị các nhà đầu tư nước ngoài nhận diện, nhưng cũng có thể là do tác động từ xu hướng suy thoái kinh tế toàn cầu.

Đặc biệt, lần đầu tiên trong lịch sử Thành phố, hoạt động chuyên môn khoa học đã vươn lên đứng đầu, chiếm 27,18% tổng cơ cấu vốn cấp mới. Điều này đánh dấu sự thay đổi về chất của nhân lực Thành phố và sự thành công của chính quyền TP. Hồ Chí Minh trong những nỗ lực chuyển đổi cơ cấu kinh tế hướng tới công nghệ cao, phát triển kinh tế qua sự phát triển chất xám. Công nghiệp chế biến chế tạo, sau nhiều năm có sức thu hút đầu tư kém, thì đã quay trở về vị trí số hai, tăng 67,8% so với năm 2021, chiếm 25,6% trên tổng vốn. Thông tin truyền thông, nếu như năm 2021, vốn đầu tư cũng được nhìn nhận là có tăng trưởng ấn tượng, thì cũng có mức tăng trưởng tốt, 39,4%, chiếm 12,4% tổng vốn đầu tư. Nhìn chung, cơ cấu thu hút năm 2022 đã có nhiều chuyển biến tích cực với những ngành được ưu tiên phát triển, như: khoa học công nghệ, công nghiệp công nghệ cao, thông tin truyền thông có tăng trưởng cao và giữ vị trí tốt trong cơ cấu đầu tư.

Trong hoạt động xuất - nhập khẩu, Thành phố luôn dẫn đầu cả nước về xuất - nhập khẩu, nhưng vai trò ngày càng giảm. Từ đóng góp hơn 31% giá trị xuất khẩu, 25% giá trị nhập khẩu vào năm 2010, thì đến năm 2019, Thành phố chỉ còn đóng góp hơn 15% giá trị xuất khẩu, 17% giá trị nhập khẩu. Qua năm 2021, TP. Hồ Chí Minh chỉ còn đóng góp hơn 13% giá trị xuất khẩu và hơn 17% giá trị nhập khẩu của cả nước. Đến năm 2022, với sự khôi phục mạnh của các ngành sản xuất, nhưng xuất khẩu của Thành phố chỉ còn giữ tỷ trọng 12,69% (Tính toán của tác giả từ số liệu Tổng cục Thống kê và Cục Thống kê Thành phố năm 2022). Sự giảm sút vai trò của TP. Hồ Chí Minh trong xuất - nhập khẩu do nhiều nguyên nhân. Giá trị xuất khẩu của ngành điện tử tuy chỉ giảm 10,8%, nhưng do đây là ngành chiếm tỷ trọng cao trong xuất khẩu (trên 40% giá trị xuất khẩu của Thành phố), nên đã ảnh hưởng đáng kể đến giá trị xuất khẩu chung.

Trong hoạt động thu ngân sách, năm 2022, thu ngân sách nhà nước từ các loại hình doanh nghiệp đều tăng mạnh. Thu từ khối doanh nghiệp trong nước vốn đã tăng trưởng nhẹ ở trong giai đoạn khó khăn nhất, năm 2021, vẫn tiếp tục tăng trưởng cao, trên 16% trong năm 2022.

Cùng với việc dần quay trở lại nhịp sản xuất bình thường của các doanh nghiệp, thu nhập của người lao động cũng đã gia tăng, các loại thuế và phí qua thời gian miễn, giảm, gia hạn cũng đã được khôi phục. Do vậy, thuế thu nhập cá nhân và các khoản thu phí và lệ phí tăng cao, lần lượt là 27,9% và 51,5%.

Đối với khoản thu về bất động sản, sau 2 năm trầm lắng do ảnh hưởng bùng phát dịch, nay nhu cầu mua bán sang nhượng đã quay trở lại. Thêm vào đó, việc áp khung giá đất mới và gia tăng hình thức phạt trễ hạn đã làm các khoản thu về nhà đất có sự tăng mạnh, tăng 56,6%.

Đối với dầu thô, ảnh hưởng giá dầu tăng cao từ cuộc xung đột Nga - Ucraina, khoản thu từ dầu thô đã gia tăng mạnh, tăng thêm 57,4% so với năm 2021.

Năm 2021, Thành phố phải dồn nhiều ngân sách cho chống dịch và hỗ trợ ngành giáo dục tiếp tục duy trì công tác dạy và học. Năm 2022, mặc dù các vấn đề trên đã hạ nhiệt, nhưng khoản chi hỗ trợ ngành giáo dục vẫn có xu hướng tăng, tăng 14%. Chi đầu tư phát triển, vốn đã được đánh giá là nhỏ giọt, bất cập, không đáp ứng được nhu cầu phát triển của thành phố trong nhiều năm qua (Nguyễn Lan Hương, 2022), nhưng năm 2022, mức chi này lại chỉ là 33.319 tỷ đồng, thấp hơn năm 2021 là 2,4% (năm 2021, hầu hết dự án phải đóng băng trong nhiều quý do thiếu lao động, thiếu vật tư và phải đáp ứng yêu cầu phòng chống dịch). Đặc biệt, do ảnh hưởng bởi hàng loạt vụ sai phạm đang được điều tra, nên gần như các hoạt động đầu tư của Thành phố bị đình lại mặc dù sự xuống cấp và quả tải của cơ sở hạ tầng đang trong tình trạng báo động.

Theo Tổng cục Thống kê, GRDP quý I/2023 của Thành phố ước đạt khoảng 360.000 tỷ đồng (theo giá hiện hành); tính theo giá so sánh 2010 đạt gần 247.000 tỷ đồng, tăng 0,70% so với cùng kỳ (cao hơn mức tăng 0,29% của quý I/2022). Cũng trong quý I/2023 có 4/9 ngành dịch vụ trọng yếu của TP. Hồ Chí Minh có mức tăng trưởng âm. Đó là các ngành: vận tải kho bãi giảm 0,63%; thông tin và truyền thông giảm 2,70%; kinh doanh bất động sản giảm 16,2%; y tế và hoạt động cứu trợ xã hội giảm 4,82%. 5/9 ngành còn lại đều có mức tăng trưởng khá, như: bán buôn, bán lẻ tăng 3,81%; tài chính, ngân hàng và bảo hiểm tăng 8,53%; dịch vụ hoạt động chuyên môn khoa học - công nghệ tăng 6,68%; giáo dục và đào tạo tăng 7,01%. Riêng ngành dịch vụ lưu trú, ăn uống có mức tăng cao nhất với 24,34% so với cùng kỳ.

Nguyên nhân khiến GRDP của Thành phố quý I/2023 thấp, cùng với các nguyên nhân khách quan, là bởi sự phát triển của TP. Hồ Chí Minh đang chững lại do các

hạn chế, điểm nghẽn trong nội tại nền kinh tế Thành phố, như: Các chính sách, gói hỗ trợ trong và sau đại dịch chưa có hiệu quả, chưa đạt như kỳ vọng và chưa đủ sức kết nối để nền kinh tế lớn như TP. Hồ Chí Minh chuyển động; Các công trình đầu tư hạ tầng để chuyển dịch kinh tế, thúc đẩy GRDP tăng lên còn dang dở, sự kết nối các nguồn lực chưa hiệu quả. Đặc biệt, tinh thần đổi mới, sáng tạo chưa thực chất, nhất là thời gian gần đây, có sự lúng túng, khựng lại của một bộ phận cán bộ, công chức trong thực thi công vụ, hỗ trợ người dân, doanh nghiệp. Một số cơ quan không dám thúc đẩy, không chủ động giải quyết công việc.

MỘT SỐ KHUYẾN NGHỊ TRONG THỜI GIAN TỚI

Để TP. Hồ Chí Minh phát triển trong thời gian tới, cần lưu ý những giải pháp sau:

Thứ nhất, có cơ chế đặc thù phát triển TP. Hồ Chí Minh, theo đó cần đưa ra những chính sách đủ mạnh, vượt trội với thời hạn nhất định để tạo điều kiện cho Thành phố có sự phát triển đột phá hơn trong thời gian tới. Để thực hiện được giải pháp này, cần rà soát kỹ lưỡng các chính sách đưa ra, đảm bảo có trọng tâm, trọng điểm, không dàn trải, có sự kết nối đồng bộ, chặt chẽ, đảm bảo phù hợp, khả thi trong tổ chức thực hiện.

Thứ hai, thúc đẩy đầu tư công. Trong 3 tháng đầu năm 2023, Thành phố chỉ giải ngân được 952 tỷ đồng, tương đương 2% tổng vốn được giao, trong khi cùng kỳ giải ngân được 1.604 tỷ đồng. Như vậy, động lực đầu tư công để kích thích kinh tế đang chưa được sử dụng hiệu quả.

Để thu hút đầu tư FDI và nâng cao hiệu quả hoạt động của các doanh nghiệp, thì việc quan tâm cải thiện cơ sở hạ tầng, đặc biệt là hạ tầng giao thông là cần thiết. Nguồn vốn cho xây dựng hạ tầng là rất lớn. Vì thế, đầu tư công phải

phát huy vai trò vốn môi để thu hút nguồn vốn tư cho phát triển.

Thứ ba, tạo ra những động lực mới thay thế cho động lực tăng trưởng cũ đã mất lợi thế. Ví dụ các nhà máy sản xuất đã có xu hướng chuyển dịch về các tỉnh/thành lân cận do Thành phố không còn thuận lợi về đất đai, chi phí lao động. Hay như cảng Cát Lái ngày càng bị cạnh tranh bởi cảng Cái Mép - Thị Vải (Bà Rịa - Vũng Tàu), nên có thể công suất cũng khó tăng cao trở lại. Vì vậy, Thành phố đã xác định trở thành trung tâm thương mại, tài chính, thì phải tập trung thực hiện, nỗ lực tăng tốc hơn nữa việc xây dựng phát triển mục tiêu này.

Điều đáng lưu ý là ngành chủ lực của địa phương đã phát triển đến giới hạn nhất định, do đó, phải tập trung tái cơ cấu nền kinh tế theo hướng nâng cao tính tự chủ và khả năng thích ứng, chống chịu cao; khuyến khích đổi mới sáng tạo để tạo bước đột phá.

TP. Hồ Chí Minh đang mất cân đối cung - cầu lao động, thiếu công nhân kỹ thuật, thiếu tính ổn định về nguồn nhân lực chất lượng, khiến quá trình tuyển dụng của doanh nghiệp gặp khó khăn. Thành phố cần có chiến lược phát triển nguồn nhân lực, xem xét lại chính sách thu hút nhân tài để có thể thu hút được nhân tài về Thành phố cống hiến. Đồng thời, cần có kế hoạch hỗ trợ cho lực lượng lao động, lấy đây làm động lực tăng trưởng. Trong đó, ngoài việc giữ ổn định việc làm, việc thực hiện các công việc liên quan đến ổn định lực lượng lao động, như: tạo dựng nhà ở, chính sách hỗ trợ giảm giờ làm việc...

Thứ tư, các quy định chính sách cần tăng tính minh bạch, được hệ thống hóa và tương tác cao, tạo thuận lợi cho doanh nghiệp và cấp quản lý chính quyền; tránh tâm lý e ngại và chậm trễ khi ra quyết định do sợ trách nhiệm. Thành phố phải công khai, minh bạch thông tin để tạo niềm tin cho doanh nghiệp. Doanh nghiệp có niềm tin, đầu tư trở lại, kinh tế mới tăng trưởng.

Thứ năm, Thành phố cần quan tâm đến nâng cao lợi thế cạnh tranh cho doanh nghiệp thông qua phát triển các chương trình “Kết nối doanh nghiệp với ngân hàng”, “Tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp”, hỗ trợ các doanh nghiệp tìm hiểu sâu các hiệp định thương mại; cung cấp kiến thức cơ bản về thủ tục, các biện pháp hạn chế rủi ro, trong các vụ chanh chấp, kiện tụng quốc tế. Để tạo thuận lợi cho các doanh nghiệp hoạt động, Thành phố cần đẩy nhanh tiến độ thực hiện các đề án “Chính phủ điện tử”, “Thành phố thông minh”, đẩy mạnh cải cách công tác hành chính. □

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Đảng bộ Thành phố khóa X (2021), *Báo cáo chính trị tại Đại hội đại biểu Đảng bộ TP. Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020-2025*.
2. Cục Thống kê TP. Hồ Chí Minh (2021-2022), *Niên giám Thống kê năm 2020, 2021*, Nxb Thống kê.
3. Cục Thống kê TP. Hồ Chí Minh (2022), *Báo cáo tình hình kinh tế - xã hội quý IV và cả năm 2022*.
4. Cục Thống kê TP. Hồ Chí Minh (2023), *Báo cáo tình hình kinh tế - xã hội quý I năm 2023*.
5. Nguyễn Lan Hương (2022), *Một số vấn đề trong phát triển kinh tế thành phố Hồ Chí Minh năm 2021*, Nhiệm vụ cấp Bộ do Viện Khoa học xã hội chủ trì.